

Monumentnummer*: 522418

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 september 2002
Kadaster deel/nr 82691/116

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Rosmalen	's-Hertogenbosch	Noord-Brabant

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Rosmalen	E			5487
Rosmalen	E			5380

Omschrijving**

Inleiding

Aan de straatzijde ligt ter afscheiding een haag met daarin het TOEGANGSHEK. Het omstreeks 1884 geplaatste hek vertoont invloeden van het Eclecticisme.

Op het terrein staan zes LANTAARNPALEN. Ze stonden oorspronkelijk in Vught en zijn in de jaren dertig van de 20ste eeuw op het landgoed gezet. Er zijn twee typen te onderscheiden:

* Type 1. De twee oudste lantaarnpalen staan direct achter het toegangshek aan weerszijden van de zich hier splitsende oprijlaan. Dit type is gefabriceerd in 1897 (alhoewel het model al eerder kan zijn ontworpen) en vertoont invloeden van het Eclecticisme. Het is gegoten door ijzergieterij 'De Prins van Oranje' uit Den Haag in het laatste levensjaar van het bedrijf. De Prins van Oranje was destijds een van de grootste ijzergieterijen van ons land.

De nieuwe lantaarnkappen met armatuur dateren uit de jaren dertig.

* Type 2. Naast een deels om de villa lopend laantje staan nog vier lantaarnpalen. Dit type is gefabriceerd in de jaren dertig en vertoont invloeden van de Art Déco

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het symmetrische sierhek staat ingeklemd tussen een haag en bestaat uit vier dubbele onderdelen. In het midden een draaibaar smeedijzeren tweevleugelig hek met in hoogte variërende puntspijlen, met elkaar verbonden door gebogen en rechte liggers, waartussen aan de bovenzijde cirkelvormen. Middenstijl met slot. De twee beweegbare vleugels scharnieren om twee gietijzeren, deels gecanneleerde kolommen op octogonale bases, gedecoreerd met rozetten en bekroond met een dennenappel op gestileerd kelkkapiteel. Zijdelen met detaillering zoals voornoemd bij het middendeel, met aan de bovenzijde de later toegevoegde letters 'ZUIDER / BOSCH'. Aan de uiterste einden bewerkstelligt smeedijzeren krulwerk een geleidelijke overgang naar het maaiveld.

* Type 1. Met florale en abstracte motieven gedecoreerde gietijzeren lantaarnpaal op ronde voet met ingezwenkt, van panelen voorzien postament en een zich verjongende, meervoudig ingesnoerde en met bladslingers omwikkelde schacht. Oorspronkelijk bedoeld voor gaslicht.

Een uit de jaren dertig daterende, versoberde kegelvormige lantaarnkap wordt gedragen door een tweearmig, V-vormig armatuur. Opschrift in de voet van de linker lantaarnpaal 'PLETTERIJ DEN HAAG', opschrift in de voet van de rechter lantaarnpaal 'IJZERGIETERIJ / DE PRINS VAN ORANJE / 's HAGE 1897'.

* Type 2. Eenvoudige, gietijzeren lantaarnpaal op ronde voet met een zich verjongende, deels gecanneleerde schacht, bekroond met een door een tweearmig armatuur ondersteunde kegelvormige kap waarin een vaasvormige lantaarn. Bedoeld voor elektrische verlichting.

Waardering.

Het toegangshek is van algemeen belang. Het object heeft kunsthistorische waarde vanwege de verzorgde detaillering en ornamentiek. Het object heeft ensemblewaarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met het landgoed. Het object is van belang wegens de gaafheid.

Het zestal lantaarnpalen is van algemeen belang. Het bezit cultuurhistorische waarden daar de verschillende typen getuigen van de overgang van gaslicht naar elektrisch licht. Daarnaast als karakteristieke uitdrukking van de twee typen lantaarnpalen in het algemeen en, in het geval van type 1, als karakteristiek voorbeeld van een lantaarnpaal uit het brede assortiment van gietijzer 'De Prins van Oranje' in het bijzonder. Het bezit kunsthistorische waarde vanwege het belang voor de geschiedenis van de gietkunst op grond van de (met name wat betreft type 1) esthetische kwaliteiten van het ontwerp. Het bezit ensemblewaarde vanwege de historische functioneel-ruimtelijke relatie met het landgoed.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheidig(D)	Hek
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Straatmeubilair	Lantaarnpaal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument